

Sygn. akt VIII GC 511/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Patrycja Baranowska

Protokolant Monika Ziębakowska

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko J. B. (1) i K. B.

o zapłatę

I. oddala powództwo co do kwoty 120.485,04 zł oraz ustawowych odsetek za opóźnienie liczonych od tej kwoty od dnia 29 października 2015 roku,

II. umarza postępowanie w pozostałym zakresie,

III. zasądza od powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz pozwanych J. B. (2) i K. B. kwotę 3.617,00 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt VIII GC 511/15

UZASADNIENIE

W dniu 28 października 2015 roku powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. złożyła pozew przeciwko K. B. i J. B. (2) o zasądzenie od pozwanych solidarnie kwoty 132.926,35 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia złożenia pozwu. Wnieśli o zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka podała, że w dniu 8 maja 2012 roku zawarła z pozwanymi umowę o dzieło, której przedmiotem było wykonanie stolarki aluminiowej drzwi. Z tego tytułu została uiszczona zaliczka w wysokości 60.270,00 zł oraz zostały wystawione faktury VAT.

Powódka podała, że pozwani nie dostarczyli jej wszystkich zamówionych drzwi- na 50 sztuk pozwani dostarczyli 38 sztuk. W związku z tym powódka nie zapłaciła pozwanym należności wynikającej z faktury VAT (...) z dnia 20 czerwca 2012 roku.

Wskazano, że podczas użytkowania drzwi powódka zauważyła, że zastosowane w drzwiach klamki mają wadę konstrukcyjną, co potwierdza ekspertyza (...) Technologicznego. Zdaniem powódki drzwi zostały wykonane niezgodnie z umową.

Jako podstawą prawną żądania powódka wskazała art. 471 k.c. i podała, że pozwani są zobowiązani do naprawienia szkody z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania. Wysokość szkody stanowi suma faktur VAT wystawionych przez pozwanych.

W odpowiedzi na pozew pozwani J. B. (1) i K. B. wnieśli o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz każdego z pozwanych kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według dwukrotności norm przepisanych oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł.

Pozwani podnieśli zarzut nieistnienia zobowiązania do zapłaty odszkodowania oraz przedawnienia roszczeń powódki.

W piśmie przygotowawczym z dnia 15 kwietnia 2016 roku powódka ograniczyła powództwo i wniosła o zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kwoty 120.485,04 zł z odsetkami od dnia wniesienia pozwu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 maja 2012 roku pomiędzy powódką (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością a pozwanymi K. B. i J. B. (2) prowadzącymi działalność gospodarczą pod nazwą (...) B. J. B. zawarta została umowa, na mocy której pozwani zobowiązali się wykonać na rzecz powódki stolarkę aluminiową szczegółowo opisaną w załączniku nr 1 do umowy. Powódka miała wykonać montaż stolarki we własnym zakresie.

Wykonanie stolarki miało nastąpić etapami- 25 sztuk do dnia 31 maja 2012 roku i kolejne 25 sztuk do dnia 18 czerwca 2012 roku.

Pozwani zobowiązali się użyć do wykonania stolarki materiałów dostarczonych przez dostawców.

Strony uzgodniły, że za wykonanie dzieła pozwanym przysługuje wynagrodzenie w wysokości 122.500,00 zł powiększone o podatek VAT.

Kwota 60.270,00 zł brutto miała zostać zapłacona w terminie 2 dni od podpisania umowy, kwota 37.500,00 zł plus VAT w terminie 14 dni od przekazania pierwszego etapu robót do siedziby powódki, zaś kwota 36.000,00 zł plus VAT płatna przed dostarczeniem stolarki (drugiego etapu) do siedziby powódki.

Wykonawca udzielił powódce 12 miesięcznej gwarancji na części ruchome stolarki aluminiowej (zawiasy, klamki, samozamykacze, okucia antypaniczne itp.) i 36 miesięcznej na konstrukcje aluminiowe.

Zastrzeżono, że zmiany umowy dokonywane mogą być w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Dowód: umowa z dnia 8 maja 2012 roku k. 14-16, zeznania świadka Z. B. k. 257

Pozwani wykonali drzwi zamówione przez powódkę z materiałów dostarczonych przez dostawców. Klamki i okucia antypaniczne wyprodukowała firma (...). Od dnia 31 maja 2012 roku 23 lipca 2012 roku pozwana dokonała odbioru łącznie 38 sztuk drzwi.

Dowód: protokoły odbioru k. 18-25, zeznania Z. B. k. 257-258,

W dniu 11 maja 2012 roku została wystawiona faktura zaliczkowa nr (...) na kwotę 60.270,00 zł. Należność z faktury została uiszczona przez powódkę.

W dniu 12 czerwca 2012 roku pozwani wystawili fakturę VAT nr (...) opiewającą na kwotę 46.125,00 zł. Należność z faktury została uregulowana przez powódkę w dniu 24 lipca 2012 roku.

W dniu 20 czerwca 2012 roku pozwani wystawili fakturę VAT nr (...) opiewającą na kwotę 44.280,00 zł brutto tytułem należności za II etap- wykonanie 25 sztuk drzwi. Należność z faktury powódka uregulowała w dniu 24 lipca 2012 roku.

Dowód: faktura VAT nr (...) k. 17, 116, faktura zaliczkowa nr (...) k. 114,

faktura VAT nr (...) k. 115, zestawienie płatności dla (...) sp. z o.o. k.117,

W maju i czerwcu 2012 roku powodowie sprzedali pozwanej konstrukcje aluminiowe, szyby oraz wykonali usługi przycięcia szyb i wymiany szyb. Z tego tytułu wystawione zostały faktury VAT nr (...). Faktura Vat nr (...) dotyczyła zlecenia wykonania przez powodów jednej sztuki drzwi jednoskrzydłowych.

Dowód: faktury VAT k. 129-134,

Powódka nie uiściła całości wynagrodzenia za wykonane przez pozwanych drzwi. W dniu 18 czerwca 2013 roku Sąd Rejonowy Szczecin- Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym w sprawie o sygn. akt X GNC 1448/13. Nakaz został zaopatrzony w klauzulę wykonalności w dniu 8 sierpnia 2013 roku. W oparciu o przedmiotowy tytuł wykonawczy pozwani wszczęli egzekucję przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym Szczecin- Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie R. W. pod sygn. akt Km 653/13.

Dowód: rozliczenie k. 117, nakaz zapłaty k. 118, postanowienie z dnia 8 sierpnia 2013 roku k. 119-120, wysłuchanie wierzyciela k.121, informacja w sprawie k. 122, pozew k. 202-205,

Drzwi przeciwpożarowe produkowane przez pozwanych spełniają wymagania określone w Aprobacie technicznej Nr (...) (...) -2011 oraz posiadają odpowiednie certyfikaty. Dźwignie przeciwpaniczne testowane są razem z okuciami zewnętrznymi (klamkami) jako produkt budowlany według normy: PN- (...):2009 . Dźwignie poddawane są testom na wytrzymałość. Klamki i drzwi zostały dopuszczone do sprzedaży jako produkt budowlany ze znakiem PE.

Dowód: świadectwo firmy partnerskiej k. 135, certyfikat zgodności k. 136, znak certyfikacji k. 137, autoryzacja k. 138, 139, 140, 141-15, dokumentacja techniczna zamknięć A. (...) k. 152-168, zeznania świadka P. G. k. 259, zeznania świadka Z. B. k. 257-258,

Przeciwko T. S. toczy się postępowanie o czyn z art. 286 §1 k.k.. Na mocy postanowienia z dnia 17 listopada 2014 roku prokurator Prokuratury Rejonowej Toruń Centrum – Zachód w T. zażądał od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wydania rzeczy mogących stanowić dowód w sprawie w postaci zestawienia obrotów i sald w formie analitycznej i syntetycznej za cały 2012 rok.

Pismem z dnia 20 października 2014 roku powódka zwróciła się do Prokuratury Rejonowej T. Centrum- Zachód w T. o wydanie oryginałów faktur z 2012 roku wystawionych przez pozwanych. Prokurator poinformował powódkę, że dokumentacja zostanie zwrócona po uzyskaniu opinii z zakresu księgowości.

Dowód: pismo z dnia 20 października 2014 roku k. 26, pisma z dnia 17 listopada 2014 roku k. 27, k.28,

W październiku 2014 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zleciła (...) Uniwersytetowi Technologicznemu Instytutowi (...) wykonanie badania elementu klamki. Celem badania było określenie rodzaju materiału użytego do wykonania dostarczonego elementu i analiza możliwości zastosowania materiału o wyższych właściwościach użytkowych.

Dowód: ekspertyza k. 29-33,

W marcu 2015 roku powódka wezwała pozwanych do zapłaty kwoty 207.478,62 zł. W uzasadnieniu wezwania powódka wskazała, że podczas użytkowania powódka zauważyła, że klamki mają wadę konstrukcyjną, co potwierdziła ekspertyza (...) Technologicznego. Powódka podała, że zakupione drzwi zostały wykonane niezgodnie z umową, przez zastosowanie niewłaściwego materiału klamki, co uniemożliwia prawidłowe użytkowanie drzwi.

Dowód: wezwanie do zapłaty k. 34-35,

W dniu 1 kwietnia 2015 roku pozwani odmówili zapłaty kwoty żądanej przez powódkę. Zakwestionowali zarzuty powódki dotyczące wadliwości klamek. Wskazali, że materiały wykorzystywane do realizacji dzieła zostały zamówione w firmie (...), która specjalizuje się w produkcji okuć budowlanych m.in. klamek, zamków, okuć antypanicznych. Firma ta posiada ugruntowaną pozycję w sektorze produkcji tego typu materiałów i cieszy się bardzo dobrą opinią.

Wskazali, że klamki zostały przebadane i posiadają certyfikat normy europejskiej pod względem użyteczności na drogach ewakuacyjnych (...). Zostały również zaaprobowane jako okucia do drzwi przeciwpożarowych.

Nadto pozwani podnieśli, że nawet gdyby zachodziła wadliwość w materiale klamek, to roszczenie winno się jedynie ograniczyć tylko do tego elementu, a nie całości wykonanego dzieła.

Dowód: pismo z dnia 1 kwietnia 2015 roku k. 36-37,

Koszt wymiany jednego zestawu okucia drzwi to 500,00 zł.

Dowód: zeznania świadka Z. B. k. 257-258,

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się nieuzasadnione.

Swoje roszczenie o zapłatę kwoty 120.485,04 zł powódka wywodziła z art. 471 k.c. , zgodnie z którym dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązani, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Najdalej idącym zarzutem pozwanych zmierzającym do oddalenia powództwa był zarzut przedawnienia.

Sąd zakwalifikował umowę łączącą strony jako umowę o dzieło.

Zgodnie zaś z treścią art. 646 k.c. roszczenia wynikające z umowy o dzieło przedawniają się z upływem lat dwóch od dnia oddania dzieła, a jeżeli dzieło nie zostało oddane- od dnia, w którym zgodnie z treścią umowy miało być oddane.

Tak więc w chwili wytoczenia powództw roszczenie było przedawnione, skoro należy wziąć pod uwagę termin dwóch lat od dnia oddania dzieła co nastąpiło w lipcu 2012 roku.

Natomiast uznanie, że strony łączyła umowa sprzedaży i przyjęcie trzyletniego terminu przedawnienia również prowadzi do wniosku, że powództwo uległo przedawnieniu

Powódka nie naprowadziła bowiem żadnych twierdzeń faktycznych, z których wynikałoby, że wady sprzedanej rzeczy ujawniły się później niż w lipcu 2012 roku. Wskazać należy, że powódka zobowiązana była przynajmniej w piśmie przygotowawczym naprowadzić twierdzenia, z których wynikałaby inna data ujawnienia wad. Ogólne zaś twierdzenie, że wady drzwi ujawniły się w toku użytkowania przez najemców nie pozwoliło Sądowi na przyjęcie innego terminu rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia niż lipiec 2012 roku.

W tym miejscu podkreślić należy, że przez okres niemal dwóch lat od dnia odbioru drzwi powódka nie składała żadnych reklamacji dotyczących jakości drzwi i zamontowanych okuć.

Niezależnie więc od kwalifikacji prawnej umowy łączącej strony roszczenie powódki uznać należy za przedawnione, co stanowi już samodzielną podstawę prowadzącą do oddalenia niniejszego powództwa.

Poza sporem pozostawała okoliczność, że strony procesu łączyła umowa z dnia 8 maja 2012 roku. Bezsporne było również, że przedmiot umowy został wykonany przez pozwanych oraz wydany stronie powodowej.

Strona pozwana wykazała, że części należności wynikających z wystawionych przez pozwanych faktur VAT została uiszczona na rzecz pozwanych, zaś części wynagrodzenia pozwani zmuszeni byli dochodzić w procesie, który toczył się przed Sądem Rejonowym Szczecin- Centrum w Szczecinie o uzyskali tytuł wykonawczy. Obecnie zaś prowadzonej jest postępowanie egzekucyjne.

Kwestia rozliczeń stron związanych z zapłatą wynagrodzenia przez powódkę pozwany miała w sprawie niniejszej znaczenie drugorzędne.

Powódka stała na stanowisku, że pozwani nie wywiązali się z umowy z dnia 8 maja 2012 roku, albowiem dostarczony towar okazał się wadliwy. Powódka wywodziła, że klamki zamontowane w drzwiach zawierały wadę konstrukcyjną, gdyż zostały wykonane ze stopu charakteryzującego się zbyt małą twardością i wytrzymałością. Wysokość szkody zdaniem powódki obejmuje należności uiszczone przez powódkę tytułem wynagrodzenia.

W ocenie Sądu materiał dowodowy w kształcie określonym i przedstawionym przez powódkę nie daje podstaw do uwzględnienia powództwa. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że to powódkę wedle reguły przewidzianej w art. 6 k.c. obciążał obowiązek udowodnienia przesłanek kontraktowej odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanych, czemu nie sprostała. Szkada stanowi samodzielną przesłankę powstania roszczenia odszkodowawczego. W ramach odpowiedzialności kontraktowej wierzycielowi przysługuje roszczenie o naprawienie szkody rozumianej jako uszczerbek majątkowy w prawnie chronionych dobrach z którym to ustawa wiąże powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej, na którą składa się - zgodnie z ogólną zasadą art. 361 § 2 k.c. – strata, którą poniósł w wyniku zdarzenia szkodzącego (damnum emergens) oraz nieuzyskane przez niego korzyści (lucrum cessans). Strata wyraża się w rzeczywistej zmianie stanu majątkowego poszkodowanego i polega albo na zmniejszeniu się jego aktywów, albo na zwiększeniu się pasywów. Utrata korzyści polega natomiast na niepowiększeniu się czynnych pozycji majątku poszkodowanego, które byłyby pojawiły się w tym majątku, gdyby nie zdarzenie wyrządzające szkodę. Ogólnie rzecz ujmując, szkodą jest zatem powstała wbrew woli poszkodowanego różnica między obecnym jego stanem majątkowym a tym stanem, jaki zaistniałby, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę (tak m.in. Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 11.07.1957r., 2 CR 304/57, OSN 1958, nr III, poz. 76 oraz w uchwale składu 7 sędziów z 22.11.1963r., III PO 31/63, OSNCP 1964, nr 7 – 8, poz. 128).

Niezbędną przesłanką zaistnienia obowiązku świadczenia jest również spełnienie warunku, że między zdarzeniem, z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy, a szkodą – musi istnieć związek przyczynowy. Zgodnie zaś z regulacją art. 361 § 1 k.c. - wyrażającą teorię adekwatnej przyczynowości na gruncie prawa cywilnego - obowiązek naprawienia szkody obejmuje normalne następstwa zdarzenia, które szkodę wywołało. (...) następstwa określonego zdarzenia to skutki typowe, oczekiwane w świetle całokształtu okoliczności sprawy i z punktu widzenia zasad doświadczenia, przy czym nie muszą być to wyłącznie następstwa bezpośrednie.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszego postępowania należy przede wszystkim stwierdzić, że wbrew stanowisku powódki wyrażonemu w pozwie powódka nie wykazała żadnej z przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej.

Powódka nie naprowadziła żadnych twierdzeń faktycznych, z których wynikałoby, że w wyniku wadliwości klamek w jej majątku powstał uszczerbek w kwocie odpowiadającej wysokości żądania dochodzonego w niniejszym sporze.

Oczywistym jest bowiem, że szkodą powódki nie mogło być wynagrodzenie, które powódka uiszczała za drzwi. Poza tym pozwani słusznie podnosili, że faktury, na które powołuje się powódka w pozwie dotyczyły również innych umów łączących strony procesu. Przykładowo wskazać należy, że faktura nr (...) dotyczyła wymiany dwóch szyb w drzwiach dwuskrzydłowych, a 50 sztuk faktura (...) 50 sztuk progów aluminiowych, kości montażowych, 50 sztuk profili stalowych zamkniętych 30x20.

Podkreślić należy, że zamawiającemu w przypadku wystąpienia wad przysługuje wybór co do sposobu rekompensaty, zaś jego rezultatem może być samodzielne dochodzenie roszczenia odszkodowawczego na podstawie art. 471 kc,

bez równoczesnego korzystania z uprawnień przysługujących w ramach reżimu wynikającego z rękojmi. Wykonawca dzieła odpowiada z mocy art. 471 kc zatem nie za wady, ale za szkodę spowodowaną wadą wynikłą z nienależytego wykonania umowy polegającego na wykonaniu rzeczy wadliwej. (por. wyrok SN z 08. 12. 2005 II CK 291/ 05).

Bez znaczenia pozostają zatem podnoszone w odpowiedzi na pozew przez stronę pozwaną okoliczności utraty przez skutek upływu czasu uprawnień z tytułu rękojmi w oparciu o treść art. 563 § 1 k.c., skoro powódka reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika zajęła jednoznaczne stanowisko (w pozwie i w piśmie przygotowawczym), że powódka nie dochodzi uprawnień z rękojmi a odszkodowania na podstawie art. 471 k.c..

Powódka stała na stanowisku, że dowodem potwierdzającym wadliwość klamek jest opinia (...) Technologicznego. Podkreślić należy, że opinia ta dotyczy twardości stopu, z którego wykonano klamki. Trudno jednak uznać, że z treści opinii wynika wadliwość klamek dostarczonych przez pozwanych powódce z zamówionymi drzwiami. Poza tym z opinii nie wynika, że przedmiotem badania przez (...) były klamki z drzwi pochodzących od pozwanych. Nadto celem wykazania wadliwości klamek powódka wniosła o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego i zeznań świadka T. S..

Pozwani dążyli zaś do wykazania w niniejszym procesie, że klamki oraz okucia antypaniczne dostarczone przez pozwanych pochodziły od renomowanego producenta klamek, posiadały odpowiednie certyfikaty i spełniały najwyższe wymagania technologiczne.

W ocenie Sądu przedstawione dokumenty oraz zeznania świadka P. G. potwierdziły, że pozwani dostarczyli powódce produkt wysokiej jakości, posiadający certyfikaty. Przeprowadzone w sprawie dowody, ocenione przez Sąd zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego uprawniają do wysnucia wniosku, że stolarka aluminiowa wykonana przez pozwanych wraz z okuciami antypanicznymi i klamkami nie posiadała wad, na które powódka powoływała się w pozwie polegających na zbyt małej twardości i wytrzymałości.

Nawet jednak, jeżeli okucia i klamki zamontowane w stolarce okazałyby się wadliwe, to i tak roszczenie w kształcie sformułowanym w pozwie podlegałoby oddaleniu. Jak już powyższej wskazano brak jest twierdzeń faktycznych wskazujących, że ewentualna wadliwość klamek spowodowała majątku powódki jakkolwiek szkodę.

Sąd pominął wniosek o przeprowadzenie dowodu z zeznań T. S.. Uznał bowiem, że w świetle żądań sformułowanych w pozwie a także dowodów przeprowadzonych w sprawie wniosek ten nie jest przydatny dla rozstrzygnięcia sporu, a spowoduje jedynie przedłużenie niniejszego postępowania.

Za nieprzydatny do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy Sąd uznał również wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego. Ustalenie przez biegłego wad konstrukcyjnych w klamkach nie wykazałoby ewentualnej szkody po stronie powódki.

Tak więc powództwo podlegało oddaleniu.

Umorzenie postępowania dotyczyło kwoty, co do której powódka cofnęła swoje żądanie. Podstawę prawną tego rozstrzygnięcia stanowił art. 355 §1 k.p.c..

Konsekwencją przegrania przez powódkę procesu jest rozstrzygnięcie o kosztach, które ze względu na wynik sporu obciążają powódkę. Zgodnie bowiem z treścią art. 98 §1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

Na koszty te złożyła się opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego oraz wynagrodzenie dla reprezentującego pozwanych radcy prawnego.

Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika uzasadnia §6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r. poz. 490 ze zm.).

Sygn. akt VIII GC 511/15

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)